

Weidevogelbescherming.

BESCHERMING VAN LEGSELS VAN WEIDEVOGELS IN DE VERENIGDE BINNENPOLDER

Inleiding.

Helaas te sterk gekoppeld aan het traditionele rapen van kievitseieren is er in Friesland al vanaf 1947 sprake van georganiseerde vormen van nestbescherming. In 1984 waren ruim 2000 personen actief op ruim 50.000 ha. grasbouwland.

In andere provincies was de bereidheid om veel tijd en energie in de nestbescherming te steken, gering. Vanaf 1980 begon de belangstelling te stijgen. Dat was ook in Noord-Holland het geval.

Naast enkele tientallen boeren en individuen die al iets aan nestbescherming deden, besloten ook enkele vogelwerkgroepen de bescherming van legfels tot hun taak te gaan rekenen. De Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (S.V.N.) wilden ervaringen uitwisselen, informatie doorgeven over de effecten van bescherming van legfels en onderzoek daarnaar bevorderen.

Deze positieve, maar voorzichtige houding wordt ingegeven doordat tegenover de positieve resultaten van de bescherming van legfels ook enkele bedenkingen te uiten zijn, die nader onderzocht moeten worden.

Dat de balans al positief uitslaat ligt vooral aan de samenwerking die met de boeren wordt opgebouwd. Zij zijn uiteindelijk degenen die het meeste kunnen doen aan het beschermen van legfels. Daarnaast wordt door degenen die aan bescherming doen de kennis over de weidevogels en de relatie met het graslandgebruik, vergroot.

Bescherming in de Verenigde Binnenpolder in 1985.

Ook de Vogelwerkgroep Haarlem toonde belangstelling voor de legfelbescherming. In de praktijk waren echter nog geen personen actief.

Voorjaar 1985 heb ik contact opgenomen met de beheerders van het deelgebied Dijkland van het recreatiegebied Spaarnwoude.

Zij vonden het een uitstekend idee dat ter ondersteuning van hun weidevogelbeheer ook aan legfelbescherming gedaan zou worden.

Geprobeerd zou worden om bij agrarische werkzaamheden in april, mei en begin juni (rollen, slepen, mest uitrijden, maaien) en bij beweiding zoveel mogelijk legfels te sparen. Daarvoor zouden de nesten opgezocht en gemarkeerd worden en bij beweiding van meer dan 3 koeien per ha. zou een nestbeschermer geplaatst worden.

Door enkele omstandigheden (slecht weer, bescherming van legfels elders, ziekte en vakantie) konden niet alle percelen voldoende bijgehouden worden en konden niet alle vormen van bescherming toegepast worden. Vooral rond het tijdstip waarop de eerste percelen grasland gemaaid worden (eind mei en begin juni) kon ik weinig tijd vrijmaken.

Uiteindelijk is slechts één zeer weidevogelrijk perceel voldoende bijgehouden om verantwoord iets over de resultaten te kunnen zeggen. Het perceel

(±2,5 ha. groot) maakte deel uit van een blok graslanden (totaal ±20 ha.) bij de beheersboerderij de Ettingen. Hoewel de dichtheid aan vee op het betreffende perceel laag was gehouden (±5 per ha.) zou toch een deel van de nesten vertrapt kunnen worden. Om de kans op vertrapping te verkleinen is gebruik gemaakt van nestbeschermers. In tabel 1 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 1. Gegevens perceel 45 beheersboerderij de Ettingen (oppvl.± 2,5 ha.)

Vogelsoort	beschermd door markeren				eieren verloren gegaan door:								
	gev. nesten	gev. eieren	uitgek. eieren	niet uitgek. eieren	P=predatie (kraaien etc) B=beweidning (vee) W= agrarische werkzaamheden V= verlaten O=onbevruucht D=jong dood in ei ?=?								
					P	B	W	V	O	D	?		
Kievit	7	22	19	3				3					
Grutto	3	12	10	2					2				
Scholekster	1	2	0	2		2							
	beschermd door nestbeschermer												
Kievit	1	4	2	2							2		
Grutto	2	8	7	1							1		
Slobeend	2	23	9	14	2	11					1		
Tureluur	1	4	4										

De resultaten waren positief. Wel zal in de komende jaren onderzocht moeten worden hoe de kans op predatie of vertrapping zich verhouden. Op de andere percelen van het blok bij beheersboerderij de Ettingen bleken nog 3 à 5 Kieviten, 2 à 3 Grutto's en 2 à 3 Scholeksters, te broeden.

Nestbescherming in 1986.

Voor weidevogellegfels die in april, mei en begin juni aanwezig zijn kan het nuttig zijn beschermingsmaatregelen toe te passen.

Wel is het van belang de resultaten vast te leggen en kritisch te beoordelen teneinde eventuele nadelen die kleven aan nestbescherming te onderkennen en indien mogelijk zo klein mogelijk te doen zijn.

Enkele personen hebben zich bereid verklaard tijd te besteden aan de bescherming van legfels.

Mij lijkt het Vondelweg/Hekslootgebied één van de gebieden waar nestbescherming toegepast zou moeten worden. Daarmee zou de Vogelwerkgroep Haarlem nog eens benadrukken hoeveel belang zij hecht aan het huidige graslandbeheer. Indien u actief wilt zijn moet u er 3 à 4 uur per week voor uittrekken in de periode begin april tot begin juni.

Voor vragen en meer informatie kunt u bij mij terecht.

Dirk Tanger
Santpoorterstr. 34
2023 DC Haarlem